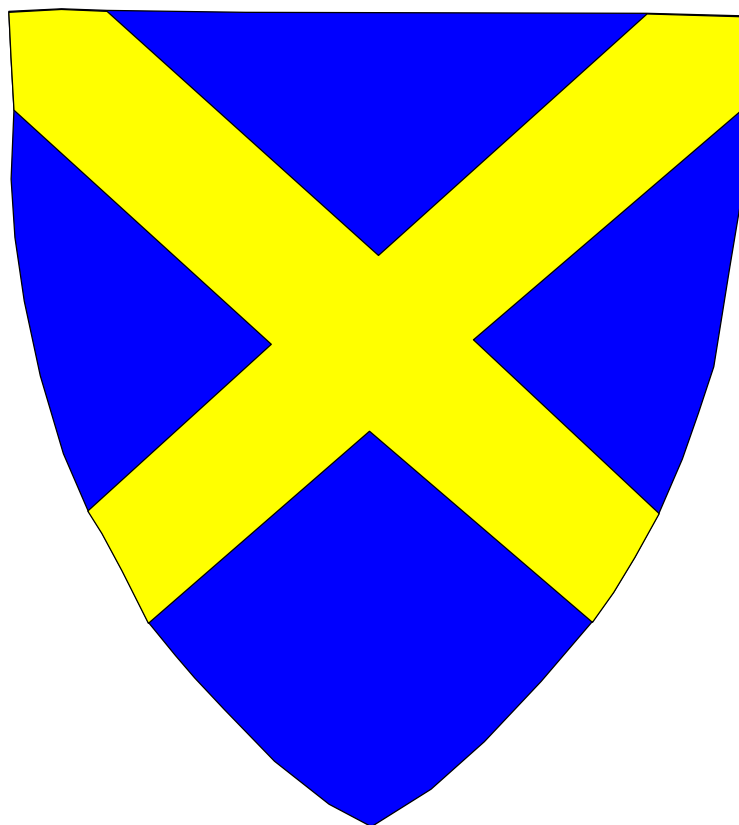

KRØDSHERAD KOMMUNE
SEKTOR LIVSLØP

HANDLINGSPLAN FOR
VELFERDSTEKNOLOGI 2023-2027

Innholdsfortegnelse

1.0 Forord	3
2.0 Innledning	3
2.1 Begrepsforklaring.....	3
2.2 Hva er velferdsteknologi?.....	3
2.3 Hvorfor velferdsteknologi?	4
2.4 Hvordan jobbe med velferdsteknologi?	4
2.5 Morgendagens helse og omsorg (livsløp, leve hele livet)	5
2.6 Målsetting.....	6
3.0 Hvordan jobbe videre med velferdsteknologi.....	6
3.1 Nasjonal kunnskapsoppsummering	7
3.2 Helhetlig tjenestemodell	7
3.3 Barns rettigheter.....	7
3.4 Barn og unge med funksjonsnedsettelse.....	8
3.5 Innbyggernes eget ansvar for helse og livssituasjon.	8
3.6 Veikart for nasjonale e-helseløsninger.....	8
3.7 Gevinstrealisering	8
4.0 Velferdsteknologi i Krødsherad kommune.....	9
4.1 Kompetansetiltak.....	9
4.2 Tiltaksplan	9
5.0 Strategi 2023 - 2027	11
5.1 Hovedmål.....	11
5.2 Delmål	11
5.3 Velferdsteknologi som en del av tjenesten.....	13
6.0 Veien videre.....	13

1.0 Forord

Nasjonale myndigheter satser stort på velferdsteknologi og ønsker at det skal være en integrert del av helse- og omsorgstjenesten, spesielt i kommuner. For å kunne sikre utvikling og implementering av velferdsteknologi har sektor for helse og omsorg i Krødsherad kommune utarbeidet en egen handlingsplan for velferdsteknologi. Planen gjelder for perioden 2023-2027 og skal vise prioriteringer av utvikling og implementering av eksisterende og nye tiltak innen velferdsteknologi i Krødsherad kommune i årene fremover.

Planen har ulike kapitler som blant annet tar for seg beskrivelse av velferdsteknologi og hvem som er i målgruppen. Planen forteller også noe om hvorfor velferdsteknologi er viktig i helse- og omsorgstjenesten, blant annet for innbyggernes egen mestring og kommunens gevinstrealisering. Til slutt blir det presentert en strategi spesifikt for Krødsherad kommune med både hovedmål og delmål.

2.0 Innledning

Det har vært et faglig og politisk mål at velferdsteknologi skal være innført og være en del av helse og omsorgstjenesten i landets kommuner innen 2020. KS, Direktoratet for e-helse og Helsedirektoratet har gått sammen for å lage et nasjonalt velferdsteknologiprogram som skal bidra til økt bruk av velferdsteknologi i flere kommuner. På Helsedirektoratets sider beskriver de at arbeidet med det nasjonale velferdsteknologi-programmet ses nært opp mot Helsedirektoratets arbeid med å flytte tjenester hjem ved hjelp av teknologi i forbindelse med Nasjonal helse- og sykehusplan. Det overordnede samfunnsmålet for Nasjonalt velferdsteknologiprogram for perioden 2022-2024 er: *Velferdsteknologi og digital hjemme-oppfølging bidrar til god helse og mestring i befolkningen og bærekraftig samfunnsutvikling.*

Velferdsteknologi er en del av hjelpemiddelfeltet som er kommunenes ansvar. Innføring og bruk av velferdsteknologi er ikke en selvstendig tjeneste, men inngår som et av flere tiltak i en helhetlig vurdering rundt brukeren.

Det handler ikke om teknologi – men mennesker! (Nis Peter Nissen, direktør i den danske alzheimerforeningen)

2.1 Begrepsforklaring.

Det brukes ulike begreper om teknologiske løsninger. Her er noen sentrale begreper forklart:

- Velferdsteknologi er teknologi du får via kommunen
- Frihetsteknologi er teknologi du som innbygger går til innkjøp av og drifter selv
- Trygghets- og mestringsteknologi benyttes om lokaliseringsteknologi (GPS), elektronisk medisineringsstøtte, elektroniske dørlåser, digitalt tilsyn, digitale T-alarmer og responstjenester.
- Hverdagsteknologi er all teknologi vi møter i hverdagen, fra mikrobølgeovn, robotstøvsugere mobiltelefoner, heis etc.

2.2 Hva er velferdsteknologi?

Alle ansatte som gir tjenester etter Helse- og omsorgstjenesteloven og brukere som mottar disse tjenestene, samt deres pårørende, vil være omfattet av velferdsteknologiutviklingen. Målgruppen for bruk av velferdsteknologi er alle kommunens innbyggere, uavhengig av funksjonsevne, diagnose og alder.

Velferdsteknologi er en samlebetegnelse for teknologi som skal hjelpe folk i hverdagen. Med velferdsteknologi menes først og fremst teknologisk assistanse som bidrar til økt trygghet, sikkerhet, sosial deltakelse, mobilitet og fysisk og kulturell aktivitet. Teknologi som styrker den enkeltes evne til å klare seg selv i hverdagen til tross for sykdom og sosial, psykisk eller fysisk nedsatt funksjonsevne. Velferdsteknologi kan også fungere som teknologisk støtte til pårørende og ellers bidra til å forbedre tilgjengelighet, ressursutnyttelse og kvalitet på tjenestetilbudet. Velferdsteknologiske løsninger kan i mange tilfeller forebygge behov for tjenester eller innleggelse i institusjon.

Definisjonen er fra *Norges offentlige utredninger (NOU – snl.no)*, innovasjon i omsorg, og blir lagt til grunn både innenfor forvaltningsorganer på ulike nivåer og av utdannings – og forskningsinstitusjoner.

2.3 Hvorfor velferdsteknologi?

Nasjonale føringer.

Omsorg 2020 er regjeringens plan for omsorgsfeltet. Den peker på at det er nødvendig med et samlet kommunalt omstillingsarbeid. Det må satses på helsefremmende og forebyggende tiltak, utvikling av ny teknologi, styrking av ledelse og personell og brukerinvolvering for nye arbeids – og organisasjonsformer.

Å sikre bærekraftige tjenester fremover, krever nye arbeidsmetoder der breddekompetanse, tverrfaglig team arbeid, koordinering og bruk av velferdsteknologi blir viktig. Digitalisering av helsesektoren og bruk av ny smart-teknologi, vil bidra til å øke omsorgskapasiteten – samtidig som det øker kvaliteten.

Formålet med å ta i bruk velferdsteknologi er å gi enkeltmennesket bedre mulighet for å mestre eget liv og helse (NOU 2011:11), styrke det offentliges oppgaveløsning gjennom innovasjon, bruk av ny teknologi og bedre kunne møte de fremtidige utfordringene, blant annet som følge av den demografiske utviklingen.

Det å ta i bruk velferdsteknologi kan være en måte å møte fremtidens utfordringer på, men det er ikke noe svar i seg selv. Innføring av teknologi handler alltid om organisasjons-endringer og å endre måten ansatte og ledere jobber på.

Erfaringer fra andre kommuner viser at bruk av velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten er ganske store prosesser som krever endring i kultur, kompetanse og måten tjenesten gis på.

Det å innføre ulike typer velferdsteknologi handler mye om å få til en god prosess. Brukermedvirkning er en rettighet i lovverket og vil her være helt sentralt. Brukeren, og eventuelt pårørende bør derfor involveres i hele prosessen. Ved kontinuerlig medvirkning øker sannsynligheten for å utvikle produkter, prosesser og tjenester som løser brukerens faktiske behov.

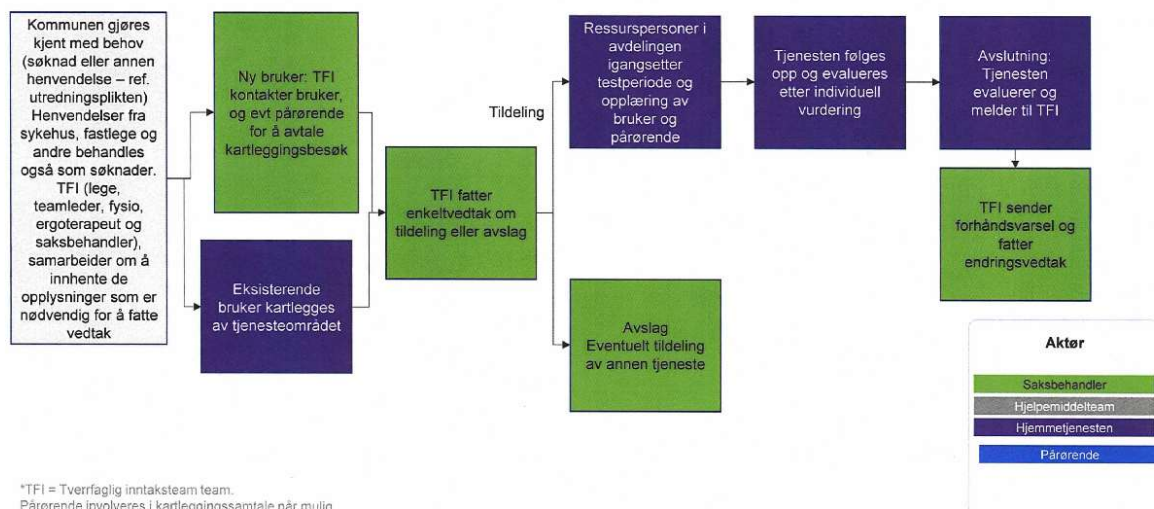
2.4 Hvordan jobbe med velferdsteknologi?

Ved innføring av ulike typer teknologiske løsninger er det viktig at man får til et godt tjenesteforløp. Det er viktig at man ikke retter oppmerksomheten mot det enkelte produktet, men mot de behovene teknologien skal dekke og formålet med den. Vi må spørre etter hva som kan være en hensiktsmessig løsning i den enkeltes situasjon.

Brukermedvirkning vil her stå svært sentralt. Det er viktig å inkludere pårørende, frivillige og i noen tilfeller også naboer og andre i nær omgangskrets. Velferdsteknologien må tilpasses lokale forhold og settes inn i en slik ramme at målet blir å løse helt konkrete behov og problemer.

- Kartlegging – se tiltakene ut fra brukerens perspektiv.
- Involvering av ansatte.
- Opplæring og informasjon må gjentas og kvalitetssikres.
- Bruker og pårørende må få god og riktig opplæring.
- Jobbe tverrfaglig.
- God kontakt med leverandør.
- Teste tidlig, jevnlig og ofte.
- Evaluering.

Flytskjema Krødsherad kommune

Noe av det viktigste for å lykkes i arbeidet med innføring av velferdsteknologi er at alle involverte får tydelig og brukerrettet informasjon og opplæring og at kommunen legger til rette for god brukermedvirkning.

2.5 Morgendagens helse og omsorg (livsløp, leve hele livet)

Bruk av velferdsteknologi er en viktig del av morgendagens tjeneste.

Oppgavene i de kommunale helse og omsorgstjenestene er mange og komplekse, og de forandrer seg hele tiden. Som en følge av samhandling med spesialisthelsetjenesten får kommunen stadig nye utfordringer, nye oppgaver og ansvar. Samtidig endrer sammensetningen av befolkningen seg. Vi blir stadig flere eldre og færre yrkesaktive.

Dette gjør at samtidig som behovet for helsetjenester øker, vil det ikke være nok ansatte til å utføre alle oppgaver på samme måte som i dag. Samtidig vil dagens og fremtidens eldre ha andre forventninger og krav til hvordan tjenesteapparatet skal være. Det vil kreve nye arbeidsformer, nytt innhold i tjenestene og nye måter å løse oppgavene på.

Helse og omsorgstjenesten skal svare på dagens behov og samtidig være i stand til å endre seg i takt med endringene i samfunnet. Vi må møte disse utfordringene på en ny måte, hvor digitalisering står sentralt.

Digitalisering av helse og omsorgssektoren og bruk av smart-teknologi, vil bidra til å øke omsorgskapasiteten – samtidig som det øker kvaliteten på tjenestene. For å realisere dette er de viktigste virkemidlene å utvikle og å ta i bruk nye teknologier, bruke den teknologien som allerede finnes og om mulig bruke den på nye måter. Samtidig må det utvikles nye faglige metoder og arbeidsformer samt gjennomføre organisasjonsendringer og endre de fysiske rammene vi jobber innenfor. Tverrfaglig samarbeid og oppgaveforskyvning vil her være sentralt. Å ta i bruk velferdsteknologiske løsninger handler først og fremst ikke bare om teknologi, men like mye om å endre måten ansatte jobber på og hvordan man organiserer tjenesten. Velferdsteknologi er et virkemiddel for å jobbe annerledes med og rundt brukeren.

2.6 Målsetting

Velferdsteknologi kan gjøre at flere får mulighet til å oppleve frihet, trygghet, mestringfølelse og kontroll over egen helse. Løsningene kan bidra til en enklere hverdag for innbyggere i alle aldre og gjøre det mulig å bo lengre hjemme. Velferdsteknologi kan benyttes i arbeid, hjemme, skole, institusjon, barnehage eller på fritiden.

3.0 Hvordan jobbe videre med velferdsteknologi

I nasjonale føringer pekes det på at det må satses på helsefremmende og forebyggende tiltak, utvikling av ny teknologi, styrking av ledelse og personell og brukervedvirkning for nye arbeids- og organisasjonsformer. Å sikre bærekraftige tjenester fremover, krever nye arbeidsmetoder der breddekompetanse, tverrfaglig samarbeid, koordinering og bruk av velferdsteknologi blir viktig. Teknologi bidrar til selvstendighet og mestring, samtidig som det gir utvikling og innovasjon i tjenestene og frigjør tid for helsepersonell.

Slik definerer KS behovet:

- Øke omsorgskapasiteten – flere eldre og ikke nok helsepersonell.
- Ivareta innbyggere og helsepersonell sitt behov for sikker og riktig informasjon
- Øke kvaliteten i helsetjenestene, spesielt på legemiddelområdet.
- Støtte samhandling mellom helseaktørene.
- Sette innbyggere i stand til å ta ansvar for egen helse.
- Redusere kostnadene ved omsorg i hjemmet, og reell kostnadsfordeling mellom stat og kommune.

Det nasjonale velferdsteknologiprogrammet har som mål å bidra til god helse og mestring i befolkningen og bærekraftige helsetjenester i kommunene. I kommuneplanen for Krødsherad kommune, samfunnsdelen, gjenspeiles dette.

Overordnede føringer og forventninger:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn

- Å skape et trygt samfunn for alle

Visjon og verdier:

- Overordna mål er å være en kommune i vekst og utvikling.
- Være på leting etter gode løsninger.

Å bo i Krødsherad:

- Tilby teknologiske løsninger og teknologiopplæring i alle livsfaser
- Ha gode løsninger for velferdsteknologi, som tilpasses lokale forhold.

Å leve i Krødsherad:

- Det er godt å være gammel i Krødsherad.
- Gi et trygt og tilpasset tilbud til hele omsorgstrappen.
- Krødsherad har gode helsetjenester for både innbyggere og besøkende.
- Utarbeide en helhetlig strategiplan for helse og omsorg.
- Gi et differensiert helsetilbud som imøtekommer ulike behov.

Vellykket bruk av velferdsteknologi forutsetter opplæring, endring av arbeidsrutiner og vilje til å gi tjenester på nye måter. Dette kommer ikke av seg selv. Tiltak for velferdsteknologi må finansieres gjennom økonomiplan og budsjett.

3.1 Nasjonal kunnskapsoppsummering

Kunnskapsoppsummering fra nasjonalt senter for e-helseforskning 2021 viser at å kunne bo hjemme lengst mulig er et sterkt ønske blant tjenestemottakere og deres pårørende. Teknologien som gir en følelse av trygghet og sikkerhet i hjemmet, blir derfor verdsatt. Oppsummering viser at trygghets- og mestringsteknologi, i tillegg til en følelse av trygghet og sikkerhet, kan gi brukerne en økt følelse av frihet og selvstendighet. Dette kommer av at de føler seg bedre i stand til å klare seg selv hjemme og kan gå ut alene.

Mottakere av hjemmetjenester kan også få behov for mindre hjelp når de får tilgang til ulike typer teknologi. Trygghets- og mestringsteknologi gir mange brukere økt mobilitet. Brukere kan bevege seg ute alene og føle seg trygge på å bli funnet dersom noe skulle skje. Kunnskapsoppsummeringen viser at trygghets- og mestringsteknologi kan dekke noen behov, og i tillegg skape eller avdekke andre. For noen kan teknologien gi brukere økt sosial kontakt, mens det for andre kan resultere i økt ensomhet.

3.2 Helhetlig tjenestemodell

Nasjonalt velferdsteknologiskprogram har utarbeidet en helhetlig tjenestemodell for å vise de ulike oppgavene som må løses.

Samt hvilke funksjoner som må involveres for å ivareta organisering av velferdsteknologi i drift. Erfaringene fra velferdsteknologiprogrammet viser at det er løpende kommunale oppgaver som må ivaretas for bruk av velferdsteknologi.

3.3 Barns rettigheter

FNs konvensjon om barns rettigheter (barnekonvensjonen) artikkel 23 stadfester at «Barn med psykiske og fysiske funksjonshemminger har samme rett til å leve et fullverdig og anstendig liv

under forhold som sikrer dets verdighet, fremmer selvtillit og letter barnets aktive deltakelse i samfunnet». Digitaliseringsstrategien med livshendelsen Alvorlig sykt barn og likeverdsreformen (regjeringen.no) løfter behovet for bedre sammenhengende tjeneste til barn og unge med nedsatt funksjonsevne, bedre tilrettelegging for å kunne mestre eget liv og ha en meningsfull hverdag, og oppleveivaretagelse og inkludering som pårørende.

3.4 Barn og unge med funksjonsnedsettelse

Barn og unge med medfødte eller tidlig ervervede funksjonsnedsettelse har behov for sammenhengende tjenester hele livet på alle arenaer. Ved å komme tidlig inn, tenke nye helhetlige digitale løsninger og velferdsteknologi, vil gevinsten kunne hentes ut både for bruker selv, men også kommunen i form av spart tid og ressurser. Ved å tilrettelegge for barn og unge i barnehage og skole vil man legge til rette for mestring, aktivitet og deltakelse.

3.5 Innbyggernes eget ansvar for helse og livssituasjon.

Innbyggernes grad av mestring av egen situasjon, nettverk og trygghet i hverdagen vil påvirke behovet for tjenester. Det er et faktum at det i fremtiden ikke vil være mulig å opprettholde dagens tjenestenivå.

Et godt liv handler om å håndtere hverdagen. Økt kunnskap og innsikt i egen situasjon kan bidra til at hverdagen oppleves tryggere og mer håndterbar. Å tilrettelegge for læring og mestring, samt øke innbyggernes kunnskap om hverdagsteknologiske muligheter er sentralt. De fleste ønsker å bo hjemme så lenge som mulig. Det skal legges til rette for dette, og mulighet for rehabilitering i hjemmet blir viktig fremover. Å forebygge og følge med på utvikling av sykdom gjennom ny medisinsk teknologi er muligheter som bør tas i bruk lokalt.

3.6 Veikart for nasjonale e-helseløsninger

For å oppnå gevinster på kort sikt, og legge grunnlaget for langsiktige løsninger vil KS i samarbeid med medlemmene prioritere e-helseområder høyt de neste tre til fem årene. På oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet har Direktoratet for e-helse utarbeidet et veikart for nasjonale e-helseløsninger. Veikartet gir en oversikt over planer for pågående utvikling og innføring av løsningene, og viser status, avhengigheter og risiko for arbeidet fremover.

3.7 Gevinstrealisering

Gevinstrealisering handler om aktiviteter som gjennomføres for å oppnå gevinster. Gevinst er verdier, positive effekter som oppnås ved å implementere nye løsninger i drift. Det kommer frem av Gevinstrealiseringsrapporten_at velferdsteknologi har følgende nytteverdi_

- Økt kvalitet som f.eks. økt trygghet, mestring frihet for brukeren. Redusert belastning på pårørende. Bedre tjenester. Bedre arbeidshverdag for ansatte.
- Spart tid som f.eks. redusert antall besøk av hjemmetjenesten.
- Unngåtte kostnader. F.eks. unngåtte korttidsopphold, utsatt behov for institusjonsplass og unngått oppbemanning.

Det er nødvendig å sette av midler for å forebygge kostnader på lang sikt. Vi må vurdere kostnader forbundet med utbygging og drift av institusjoner, mot tidlige tiltak som velferdsteknologi.

4.0 Velferdsteknologi i Krødsherad kommune

4.1 Kompetansetiltak

Gjennomføring av Velferdsteknologiens ABC.

Velferdsteknologiens ABC er Helsedirektoratet og KS sin opplæringspakke. Målgruppen for denne opplæringen er kommunens ressurspersoner og digitale agenter. Velferdsteknologiens ABC gir en grunnleggende kompetanse i velferdsteknologi og samtidig tilbyr noen arbeidsverktøy til ansatte i kommunene. ABC består av en perm og ca. 7 obligatoriske fagseminarer. Kjernen i arbeidet med ABC er gruppesamlinger ca. hver 3-4 uke. Noen ansatte innen helse og omsorg deltok på Velferdsteknologiens ABC i 2018-2019, og en gruppe deltok i 2020—2021.

Kompetanseløft gjennom denne type opplæring er et viktig tilskudd til denne kompetansehevingen. Målet må være at flere ansatte øker sin kompetanse på velferdsteknologi generelt. På den enkelte teknologi må ansvarlig (her ofte superbruker/ leder) og ansatte sørge for å holde seg kontinuerlig oppdatert. Det bli holdt internundervisning når det blir tatt i bruk ny teknologi.

Hjemmebaserte tjenester har fått opplæring i kartlegging og velferdsteknologi blir tatt med under kartlegging av hjemmesituasjon.

Måloppnåelse

Det var et nasjonalt mål at velferdsteknologi skulle være integrert som en del av kommunens tjenestetilbud innen 2020. Velferdsteknologiprogrammet definerte dette som at en av seks velferdsteknologier var satt i drift. Innen 2020 hadde Krødsherad integrert og satt i drift medisindispensere. I 2023 har Krødsherad kommune tatt i bruk 4 ulike typer velferdsteknologiløsninger.

Helsedirektoratet definerer disse hjelpemidlene som velferdsteknologi pr. mars 2022.

Krødsherad kommune har tatt i bruk de 4 første.

- **Elektronisk medisineringsstøtte (elektronisk medisindispenser)**
- **Digitalt tilsyn (RoomMate).**
- **Digitale trygghetsalarmer.**
- **Oppgraderte sykesignalanlegg/pasientvarslingssystem.**
- Lokaliseringsteknologi (GPS)
- Responstjenester
- Elektroniske dørlåser (e-lås)
- Tekniske krav til trygghetsteknologi
- Logistikk-løsning for mer optimale kjøreruter og bedre kvalitet på tjenester.

4.2 Tiltaksplan

Medisindispenser

Helse og omsorgstjenesten disponerer i dag (2023) 12 medisindispensere (Evondos). Alle som har behov for medisindispenser, skal få tilbud om det. Medisindispenser er godt integrert i tjenesten.

Det er ønskelig å sette opp en Evondos på legekontor til demonstrasjon. Dette for å komme tidlig i kontakt med innbyggere som vil ha behov for og nytte av en medisindispenser. Her vil innbyggere bli introdusert med hva en medisindispenser er og hvordan den fungerer, (rett medisin til rett tid).

Digitale Trygghetsalarmer.

Krødsherad kommune har 68 aktive digitale Trygghets alarmer. Vi har god kapasitet på lageret, slik at innbyggere som trenger T-alarm vil raskt kunne få det. Denne type alarm kan knyttes opp mot 16 ulike varslinger. Foreløpig er det kun T-alarm som er aktiv. Vi er ikke knyttet opp mot noe responscenter. På dagtid går alarmen direkte til vakttelefonen hos hjemmesykepleien, på natt svarer nattevakt på Kryllingheimen på alarmen. For Krødsherad helse og omsorg er dette mest hensiktsmessig og mest økonomisk.

- Hjemmesykepleien har lokalkunnskapen.
- Det er uansett hjemmesykepleien som må rykke ut.
- Det er økonomisk, vi slipper å betale for eksternt responscenter.

Målet er å kunne knytte opp flere alarmer til T-alarmen, for eksempel brannalarm, men da må respons først være på plass.

RoomMate

RoomMate er en type omsorgsteknologi som bidrar til å bevare verdigheten og tryggheten både for brukerne og ansatte. RoomMate er en type pasientvarslings og tilsyn via kamera. Kameraet gir et anonymisert digitalt tilsyn og pasientvarslings i en tjeneste. Sensoren er plassert i pasientens rom og våker over pasienten diskret og passivt. Den blir individuelt tilpasset pasientens behov.

Kryllingheimen har pr i dag (mai 2023) montert 10 stk. RoomMate på skjermet enhet. Veggbraketter er montert i alle rom på alle avdelinger. Dette gjør det enkelt å flytte kameraer etter behov og eventuelt installere flere.

Målet er å installere kameraer på alle avdelinger også i TTF.

Min Memoria

Min Memoria er sosial teknologi for personsentrert omsorg og kommunikasjon. Dette gjør det enklere å bygge en god relasjon, og å trygge gode omgivelser på sykehjemmet. Min Memoria er en app installert på et nettbrett hvor livshistorien blir digitalisert gjennom bilder, historier og interesser, og er lett tilgjengelig via en app på nettbrettet. Kun inviterte personer har tilgang til informasjonen som deles der. Dette legger til rette for kommunikasjon mellom omsorgstjenesten og pårørende. Dette er et godt hjelpemiddel for pasienter med kognitiv svikt. Her kan helsepersonell og pårørende dele bilder, videoer og beskjeder, og benytte dette i ulike situasjoner for å trygge brukere, for eksempel ved uro. Dette skaper et bedre samspill mellom pårørende, beboer og personell.

Målet er å øke antall i forhold til behov.

Robotstøvsuger

Bistand har tatt i bruk robotstøvsugere hos noen brukere. Robotstøvsuger blir benyttet for å øke mestring hos brukere. I tillegg vil en robotstøvsuger være et hjelpemiddel for de ansatte i bistand da de kan bruke tiden mer effektivt hos den enkelte bruker.

Målet er å tilby robotstøvsugere der det er hensiktsmessig og tidsbesparende.

Digital hjemme oppfølging

Digital hjemme oppfølging, tidligere kalt Medisinsk avstandsoppfølging, er teknologi som gjør at pasient og bruker kan følges opp hjemme av helse og omsorgstjenesten. Som en del av Nasjonalt velferdsteknologiprogram har digital hjemmeoppfølging vært en del av utprøvingen av velferdsteknologiske løsninger. Målgruppen for utprøvningsprosjekter har vært personer med kroniske sykdommer som diabetes, KOLS, hjerte-kar sykdommer, psykiske lidelser og kreft.

Det er mange muligheter og løsninger som allerede er i utprøving rundt i landets kommuner. Nasjonalt velferdsteknologiprogram har oppsummert alle rapportene fra utprøving av digital hjemme oppfølging. Resultatene så langt viser:

- Brukerens følelse av økt oppfølging, trygghet og kontroll over egen helse er markant bedret ved bruk av avstandsoppfølging.
- Enkelte av brukerne fortalte at dialogen med helsepersonell ble bedre, og flere meldte at de oftere tok kontakt med fastlegen grunnet økt forståelse av egen forverring.
- Økt innsikt i egen helsetilstand er en sentral driver for å unngå forverring og oppnå ønsket helseeffekt, og er et eksempel på mobilisering av brukernes egne ressurser.
- Forbruk av helsetjenester viser både økning og reduksjon. Oppmerksomhet på kostnadsvariabler ved implementering viser seg å være av betydning for kostnadseffektivitet.

Målsetting for Krødsherad er å utforske muligheter, samt avdekke risiko og sårbarheter. Samtidig avklare hvilke teknologiske løsninger som er hensiktsmessig og hvilke deler av helse- og omsorgstjenesten som er aktuell.

5.0 Strategi 2023 - 2027

5.1 Hovedmål

Velferdsteknologi skal bidra til helsefremmende tiltak og bærekraftige velferdstjenester for innbyggerne i Krødsherad kommune. Flere skal ha mulighet til å klare seg selv i hverdagen og oppleve økt frihet, trygghet og mestring.

Velferdsteknologi kan hjelpe flere innbyggergrupper i alle aldre å bli selvhjulpne i større grad. Kommunen skal jobbe på tvers av sektorene og se innbyggergrupper som kan ha nytte av velferdsteknologi. Målgruppene for velferdsteknologi er:

- Eldre
- Mennesker med kognitiv svikt
- Kronisk syke
- Hjemmeboende
- Barn og unge
- Mennesker med funksjonsnedsettelse.

5.2 Delmål

Delmål 1: Flere innbyggere mestrer egen hverdag og behovet for mer omfattende tjenester utsettes.

Vi lykkes når:

- Bruk av velferdsteknologi er basert på den enkelte brukers behov.

- Flere innbyggere mestrer og føler seg trygge i egen hverdag.
- Beboere på institusjon klarer mer selv.
- Velferdsteknologi bidrar til å forebygge utenforskap og ensomhet.
- Innbyggerne har tilgang til informasjon om hva de selv kan gjøre og hva kommunen kan bidra med.

Delmål 2: Ansatte ser nytte av velferdsteknologi, mestrer å ta i bruk og bruke teknologi i daglig drift.

Vi lykkes når:

- Bruk av velferdsteknologi er forankret hos ledere og ansatte.
- Ledere involveres i tjenesteutvikling og har kompetanse om endringsledelse, innovasjon, digitalisering og bruk av teknologi.
- Ansatte gjennomfører opplæring og kompetanseheving, slik at de holder seg oppdatert på teknologiene og systemer de benytter.
- Velferdsteknologi er en integrert del av tjenestene og ses i sammenheng med øvrig tjenesteutvikling.

Delmål 3: Det er etablert en struktur for opplæring, drift og forvaltning, med definerte roller og ansvar.

Vi lykkes når:

- Krødsherad kommune definerer ansvar for oppgavene i tjenestemodellen, og har nødvendige ressurser for å sikre kontinuitet og fremgang.
- Ansatte har tilgang til teknisk bistand.
- Teknologien er i tråd med kommunens IKT-struktur og tilfredsstiller kravene til sikkerhet.
- Det gjennomføres jevnlig oppfølging av leverandør og avtaler.

Delmål 4: Hensiktsmessig datadeling skjer mellom leverandører, systemer og tjenester.

Vi lykkes når:

- Datadeling skjer på en sikker måte som ivaretar personvern.
- Det vurderes kontinuerlig å ta i bruk ny funksjonalitet i fagsystemene og nye integrasjoner mellom systemer.
- Fagsystemene sikrer dokumentasjon, god logistikk, deling av data og samordning på tvers av tjenester.

Delmål 5: Utprøving av innovative teknologiområder og arbeidsmetoder vurderes og utføres kontinuerlig.

Vi lykkes når:

- Krødsherad kommune skal på en effektiv og bevisst måte ta i bruk flere typer velferdsteknologi.
- Flere tjenester og innbyggergrupper tar i bruk velferdsteknologi.

- Krødsherad kommune følger med på nasjonale fellesløsninger og vurderer kontinuerlig hvilke som tas i bruk.
- Teknologien skal være kostnadseffektiv (herunder for eksempel, tidsbesparende, utsette kostnader, forebygging) og lønnsom for kommunen. Det vurderes gevinster før teknologien tas i bruk.
- Ansatte deltar i relevante nettverk og prosjekter.
- Kommunen søker om relevante prosjektmidler.
- Kommunen samarbeider med frivillige og næringsliv.

5.3 Velferdsteknologi som en del av tjenesten

Velferdsteknologi skal inn som sjekkpunkt i søknader som kommer inn, slik at velferdsteknologi blir en del av den ordinære tjenesten. Slik det er i dag er dette ikke standard, det er kun trygghetsalarm som er nevnt.

Behovet for velferdsteknologi har blitt en del av prosedyren for kartlegging av personer med kognitiv svikt (samlebetegnelse på svikt i hukommelse, oppmerksomhet, konsentrasjon og planlegging).

Det må avsettes ressurser og få på plass økonomiske rammer, samt jobbe for å få et tettere samarbeid med IT avd. Bredere og tettere samarbeid med innbyggere i Krødsherad kommune (Eldreråd, Pensjonistforening, Frivillige etc.). Behovet for å vedlikeholde kunnskap og kompetanse hos ansatte og ledere, samt videreutvikle velferdsteknologi som en del av den ordinære tjenesten er viktig fremover.

6.0 Veien videre

Vellykket bruk av velferdsteknologi forutsetter opplæring, endring av arbeidsrutiner og vilje til å gi tjenester på nye måter. Dette kommer ikke av seg selv. Videre utvikling av velferdsteknologi i Krødsherad kommune vil ha helhetlig tjenestemodell, som er utarbeidet av Nasjonalt Velferdsteknologi program, som ramme.

Informasjon til og veiledning av innbyggerne våre vil bli en stor del av arbeidet videre. Noe teknologi vil kommunen ha ansvar for, men innbyggerne må forvente å gå til innkjøp av noen typer teknologi selv. Innbyggerne må få lett tilgang til informasjon om hva de selv kan eller bør gjøre og hvilke teknologier de kan ta i bruk.

Utviklingen av teknologi skjer i et forrykende tempo, og hva vi skal fokusere på videre må derfor vurderes kontinuerlig. Hvordan utstyr eventuelt skal rulleres for å unngå utdatert og ikke-fungerende teknologi, samt om kommunen skal leie eller eie er et valg som må vurderes hele tiden.

Gevinstrealisering er nøkkelen for å vurdere hvilke typer teknologi vi skal ta i bruk og hvilke endringer som skal gjøres i tjenestene. Det er nødvendig å sette av midler for å kunne forebygge kostnader på lang sikt. På bakgrunn av dette ser vi behovet for avsatte ressurser til velferdsteknologi, dette i form av avsatte investeringsmidler og personer med ansvar for utvikling og koordinering av arbeidet.

Velferdsteknologi i Krødsherad kommune skal være et av flere tiltak i tjenesten vår. Dette må tilpasses lokale forhold med tanke på å løse helt konkrete behov. Velferdsteknologi skal ha som formål å bidra til å løse helt konkrete problemer og behov. Vi skal ha fokus på «hjelp til selvhjelp», selvstendighet, sosial deltakelse, aktiv omsorg og hverdagsrehabilitering.

Digitalisering og bruk av velferdsstrategi har kommet for å bli, og utviklingen av ulike typer teknologi går fort.

Velferdsteknologi vil fremover bli en større og større del av helse - og omsorgstjenesten. Samtidig er det viktig for tjenesten at de ulike teknologiske løsningene ikke skal erstatte mennesker, men skal gi god og nødvendig og riktig hjelp der annet ikke er mulig. Vi skal alltid ha fokus på at teknologien tilpasses konkrete behov og at det er et supplement til «de varme hendene».

For å lykkes med videre utvikling av velferdsteknologi i Krødsherad kommune er det viktig med god forankring. Forankring må skje løpende både på ledernivå og ute i tjenestene.

Grønn	Tilfredsstillende, i henhold til plan eller ferdigstilt
Gul	Forsinket, ikke tilfredsstillende enda
Rød	Utsatt eller ikke startet opp

Strategi – slik gjør vi det	Oppdrag	Ansvarlig	Status
Benytte velferdsteknologi som et helsefremmende tiltak og som en del av bærekraftige velferdstjenester	Tilgjengelige investeringsmidler til å kunne tilby oppdatert velferdsteknologi av god kvalitet til de innbyggerne som kan nyttiggjøre seg tilbudet	Kommunalsjef	
Kompetanseheving	60% av alle ansatte i omsorg skal ha startet med velferdsteknologiens ABC innen utgangen av planperioden	Virk.leder for tun Kryllingheimen	
Informasjon til innbyggere og andre samarbeidsinstanser	Gi kommunens innbyggere, samt andre samarbeidsinstanser (for eksempel legekantor), informasjon om hva velferdsteknologi er og hva kommunen tilbyr gjennom brosjyrer, artikler og informasjonsmøter	Kontaktperson for velferdsteknologi	
Velferdsteknologi til hjemmeboende personer med demens og kognitiv svikt	Kartlegge og gi tilbud om både «ny» og «gammel» velferdsteknologi til alle kommunens hjemmeboende personer med demens og kognitiv svikt. Eksempler: GPS, RoomMate, bevegelsessensor, medisindispenser osv.	Kontaktperson for velferdsteknologi/ Ergoterapeut	
Bredere og tettere samarbeid med innbyggere i Krødsherad kommune og andre samarbeidsinstanser	Få en tettere dialog og et bredere samarbeid med innbyggere og samarbeidsinstanser for å sikre at deres innspill blir hørt og behov blir møtt	Kommunalsjef, virksomhetsleder og kontaktperson for velferdsteknologi	

Sikre kvalitet og struktur av eksisterende velferdsteknologi i hele helsesektoren	Få en oversikt over hva som finnes av velferdsteknologi i kommunen og gjennomgå en grundig kartlegging; hvem som har ansvar (superbrukere), hvem som trenger opplæring, hvor mye det er i bruk osv.	Virksomhetsleder og kontaktperson for velferdsteknologi	
Sikre kvalitet og struktur av eksisterende velferdsteknologi i hele helsesektoren	Oppdatere maler for hjemmebaserte tjenester og tjenestetildeling med egne punkt for velferdsteknologi	Virksomhetsleder og kontaktperson for velferdsteknologi	